

Periodisk programevaluering av årsenhet, bachelor- og masterprogrammet i psykologi

Oppfølging av periodisk programevaluering: Rapport fra intern arbeidsgruppe for årsenhet, bachelor og masterprogrammet i psykologi med forslag til tiltak

Psykologisk institutt
Oslo, juni 2024

Innhold

Innhold.....	2
1 Årsenhet, bachelor- og masterprogrammet i psykologi - utvikling over tid:	3
1.1 Periodisk programevaluering 2022/2023	3
2 Overordnede anbefalinger fra den eksterne evalueringskomiteen	4
2.1 Årsenheten: formål og emnesammensetning	4
2.1.1 Komiteens anbefaling:.....	4
2.1.2 Kartlegging av dagens situasjon:.....	4
2.1.3 Intern arbeidsgruppes forslag til tiltak og tidsplan:.....	4
2.2 Bachelorprogrammet: oppbygging og tverrfaglighet.....	4
2.2.1 Komiteens anbefaling:.....	4
2.2.2 Kartlegging av dagens situasjon:.....	5
2.2.3 Forslag til tiltak og tidsplan:.....	5
2.3 Masterprogrammet: læringsmiljø og programtilhørighet.....	10
2.3.1 Komiteens anbefaling:.....	10
2.3.2 Kartlegging av dagens situasjon:.....	10
2.3.3 Forslag til tiltak og tidsplan:.....	10
2.4 Arbeidslivsrelevans	11
2.4.1 Komiteens anbefaling:.....	11
2.4.2 Kartlegging av dagens situasjon for bachelorprogrammet:.....	11
2.4.3 Forslag til tiltak og tidsplan:.....	12
2.4.4 Kartlegging av dagens situasjon for masterprogrammet:.....	12
2.4.5 Forslag til tiltak og tidsplan.....	13
2.5 Læringsmiljø og utdanningsledelse.....	14
2.5.1 Komiteens anbefaling:.....	14
2.5.2 Kartlegging av dagens situasjon.....	15
2.5.3 Forslag til tiltak og tidsplan.....	15

1 Årsenhet, bachelor- og masterprogrammet i psykologi - utvikling over tid:

I denne innledningen beskrives de viktigste utviklingstrekkene i tidsrommet fra programevalueringen i 2016-17 fram til siste programevaluering som foregikk i 2023-24 og som denne rapporten er et svar på. Se for øvrig egevalueringen som ble skrevet i forbindelse med den siste programevalueringen der utviklingstrekkene ble beskrevet inngående; [Egevaluering BAMA 2023.pdf \(uio.no\)](#)

Høsten 2018 iverksatte Psykologisk institutt [ny studieplan for bachelorprogrammet](#). Den største endringen var at bachelorgraden ikke lenger skulle ha fordypninger. Det ble i stedet innført obligatoriske emner i henholdsvis helsepsykologi, kultur- og samfunnspsykologi og arbeids- og organisasjonspsykologi. Formålet med endringen var å tydeliggjøre at fordypningen, eller spesialiseringen, skal komme på masternivå, mens bachelorprogrammet er en generell, akademisk og forholdsvis bred utdanning innen psykologifaget som skiller seg fra profesjonsprogrammet. Det ble lagt vekt på emner som peker mot tilbudet PSI har på masternivå, samtidig som det skulle gi studentene en kunnskaps- og ferdighetsbase som kan anvendes i arbeidslivet uten å gå videre med en mastergrad.

Årsenheten på PSI er lik det første året av bachelorprogrammet, bortsett fra at studentene det første semesteret kun tar emnet PSY1200 Innføring i utviklingspsykologi, ved siden av Ex.phil og Ex.fac. Dette er en endring fra før 2018 da årsenheten besto av 60 studiepoeng innen psykologi. I 2021 ble det besluttet at PSI skulle delta i det tverrfaglige Bachelor Honoursprogrammet, et samarbeid mellom MatNat, HF og SV-fakultetene. Bachelorprogrammet i psykologi er et av fordypningsvalgene innenfor retningen [Samfunnsvitenskap – Honours-programmet – Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#).

Masterprogrammet i psykologi; [Psykologi \(master - to år\) – Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#), har tre studieretninger med egne opptakskrav, studieløp og emnesammensetning. Til tross for forskjellige læringsmål har de følgende felles: Alle studieretninger har en praksiskomponent inkludert i studieløpet og en masteroppgave med omfang på 60 studiepoeng. I 2018, etter forrige programevaluering, fikk masterprogrammet en ny programplan. Hovedformålet var å presisere den faglige progresjonen fra bachelor til master ved at den faglige fordypningen og spesialiseringen skjer på masternivå, i tillegg til at masterprogrammet skulle få en bedre avgrensning mot profesjonsprogrammet i psykologi.

1.1 Periodisk programevaluering 2022/2023

Både [årsenheten, bachelor- og masterprogrammet i psykologi gjennomgikk en ny periodisk programevaluering våren 2023](#). I den eksterne komiteen satt Rannveig Grøm Sæle (førsteamanuensis i psykologi, UiT Norges arktiske universitet), Ida Krohn Sjursen (student, psykologi bachelor), Are Turmo (kompetansedirektør, NHO) og Jemima García-Godos (professor i samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo og komiteens administrator). Komiteen skrev i sin rapport at ønsket mål ved studieplanenes endring fra 2018 om å tilrettelegge for faglig fordypning på masternivå var oppnådd ved at spesialisering skjer gjennom de tre masterretningene, mens bachelorprogrammet holdes bredt og gir studenter solid kunnskap over hele spekteret av psykologidisiplinen. Det ble likevel bemerket at denne måloppnåelsen skjer på bekostning av fleksibilitet i bachelorprogrammet, og med det også tverrfaglighet. PSIs bachelormodell med 130 studiepoeng fordypning i psykologi tillater lite valgfrihet da hele 120 studiepoeng er obligatoriske emner. Komiteen påpekte at denne organiseringen ikke synes å tydeliggjøre bachelorprogrammets profil i forhold til profesjonsstudiet. Det bør vurderes å gjøre plass til en valgfri 40-gruppe. Komiteen anbefalte dessuten at årsenhetens sammensetning vurderes endret og at satsingen på tydeliggjøring av arbeidslivsrelevans både for bachelor- og masterprogrammet intensiveres.

I samarbeid med utdanningsleder har to ulike arbeidsgrupper, en for bachelor og en for masterprogrammet arbeidet gjennom høsten -23 og våren -24 med oppfølgingen av programevalueringene og denne rapporten består av gruppenes anbefalinger forslag til tiltak. De interne arbeidsgruppene har bestått av: utdanningsleder professor Vibeke Moe, konstituert leder for studieadministrasjonen/masterkonsulent Eleonora Brekke, administrativ studieleder Jostein Koløen, bachelorkonsulent Ingalill Herstad, universitetslektor Ida Tidemann, professor Tilmann von Soest, professor Åshild Lappegard Hauge, førsteamanuensis Ylva Østby Berger, professor Pål Ulleberg, professor Thomas Schubert, professor Knut Inge Fostervold, professor Rene Westerhausen, professor Mona Bekkhus, førsteamanuensis Cato Bjørkli, studentrepresentant, bachelorstudent Signe Iversen

2 Overordnede anbefalinger fra den eksterne evalueringskomiteen

2.1 Årsenheten: formål og emnesammensetning

2.1.1 Komiteens anbefaling:

Komiteen finner at årsenhetens oppbygging ikke er i samsvar med studiets målsetninger, spesielt med tanke på at «årsenheten gir sammen med PPU undervisningskompetanse i psykologi», slik det opplyses i enhetens nettsider. Komiteen oppfordrer PSI til å revidere årsenheten, helst slik at den består av 60 studiepoeng i psykologiemner.

2.1.2 Kartlegging av dagens situasjon:

I dag består emnesammensetningen i årsenheten av 40 studiepoeng psykologiemner, i tillegg til Ex.phil og Ex.fac. Informasjonen om at årsenheten gir undervisningskompetanse sammen med PPU ble fjernet fra programsidene etter tilbakemeldingen fra ekstern komité.

2.1.3 Intern arbeidsgruppes forslag til tiltak og tidsplan:

Arbeidsgruppen foreslår to alternative løsninger for årsenheten i psykologi. Det første alternativet er i samsvar med ekstern komité sin anbefaling om å tilby en årsenhet med 60 studiepoeng innen psykologi. Emnesammensetningen i denne årsenheten bør sees i sammenheng med de faste emnene det første året i bachelorprogrammet, med 40 studiepoeng faste psykologiemner og 20 studiepoeng valgbare psykologiemner. Det andre alternativet er å overføre studieplassene fra årsenheten til våre andre studieprogram for å kunne ta opp flere studenter på disse. Arbeidsgruppen har ikke rangert alternativene, men ønsker at dette diskuteres i Programrådet høsten 2024/våren 2025.

2.2 Bachelorprogrammet: oppbygging og tverrfaglighet

2.2.1 Komiteens anbefaling:

Komiteen anbefaler en gjennomgang av emneportefølje for å identifisere muligheter for tettere samarbeid mellom emner, sikre tydelige progresjon mellom emnenivåer og unngå unødvendig overlapp. Videre anbefaler vi at PSI utreder og vurderer innføring av en 40-gruppe i bachelorprogrammet for å sikre tverrfaglighet.

Arbeidsgruppen har tatt utgangspunkt i følgende spørsmål:

- I bachelorprogrammet er det lite valgfrihet, mange obligatoriske emner og lite rom for tverrfaglighet - bør vi endre programmet og legge inn 40-gruppe?

- Det er en ubalanse mellom obligatoriske emner og opptakskrav til masterprogrammet - bør vi endre på dette?
- Er metodeundervisningen for omfangsrik? Og hva med organiseringen og omfanget på bacheloroppgaven?
- Det er lite variasjon i undervisnings- og vurderingsformer i obligatoriske emner – hvordan kan vi endre dette? Kan vi legge bedre til rette for formativ tilbakemelding underveis?

2.2.2 Kartlegging av dagens situasjon:

Dagens studieplan til bachelorprogrammet i psykologi ble innført i 2018. Studieprogrammet er satt sammen av 30 obligatoriske studiepoeng i metode, 40 studiepoeng obligatoriske psykologifag på 1000-nivå, 30 obligatoriske studiepoeng på 2000-nivå, 10 studiepoeng valgfrie psykologiemner, 30 studiepoeng valgfrie emner, 20 studiepoeng bacheloroppgave, pluss Exphil og Exfac. Oppbygningen av Bachelorprogrammet i psykologi er gjengitt i tabellen nedenfor.

Nåværende Studieløp

6. semester	Bacheloroppgave		EXPHIL
5. semester	<i>Fritt emne/utveksling</i>	<i>Fritt emne/utveksling</i>	<i>Fritt emne/utveksling</i>
4. semester	PSY2014 – Kvantitativ metode	PSY2405 – Innføring i arbeidspsykologi	<i>Valgfritt psykologiemne</i>
3. semester	PSY2013 – Kvalitativ metode	PSY2101 – Helsepsykologi	PSY2503 – Kultur- og samfunnspsykologi
2. semester	PSY1010 – Innføring i metode	PSY1300 – Kognitiv psykologi	PSY1100 – Sosialpsykologi
1. semester	PSY1200 – Utviklingspsykologi	PSY1250 Personlighet	PSY1050 Teori og Praksis
	10	10	10

2.2.3 Forslag til tiltak og tidsplan:

Vi legger følgende forutsetninger til grunn for en omlegging av studieløpet:

- Om det skal innføres en 40-gruppe i studieløpet må det skaffes rom til 40 studiepoeng i studieprogrammet på 3. – 6. semesteret. Det må legges opp til at det er maksimalt 20 studiepoeng emner i 40-gruppen per semester.
- Studentene må ha minst 80 studiepoeng, helst 90 studiepoeng i psykologi.
- Vi kan ikke fjerne Exphil. og Exfac.
- Vi kan ikke fjerne mulighet for utveksling.
- En optimal omlegging fører til at studentene har en sterk forankring til PSI de første fire semestre for å skape en tilhørighet, med en overvekt av emner som tas på instituttet.
- Det er en fordel om Exphil. flyttes fra 6. semesteret til et tidlig semester i studieløpet.
- Det var et uttalt ønske fra studentene at studieløpet åpner for valg av psykologiemner for de emnene hvor det eventuelt innføres en 40-gruppe.
- Reglementet legger ikke opp til at vi kan tilby en 40-gruppe i generell psykologi til våre egne bachelorstudenter. Det er derimot mulig å tilby mer spesialiserte 40-grupper i psykologi til våre egne studenter.

Arbeidsgruppen støtter innføringen av en 40-gruppe på bachelorprogrammet. Samtidig er det et sterkt ønske fra studentene at det er mulig med en valgmulighet hvor det kan studeres psykologi i 40-gruppen. Videre har arbeidsgruppen lagt opp til å forandre så lite som mulig ellers i studieprogrammet. På bakgrunn av dette har arbeidsgruppen utarbeidet to alternative anbefalinger til studieforløp, hvor vi foretrekker Alternativ 1.

ALTERNATIV 1: Forslag til nytt bachelorløp i psykologi med 40-gruppe

I Alternativ 1 foreslår vi følgende endringer i studieprogrammet:

- Bacheloroppgaven reduseres fra 20 til 10 studiepoeng. Dette samsvarer med alle andre bachelorprogrammer på SV, men vil medføre færre studiepoeng til bacheloroppgaven enn de fleste andre psykologistudier i landet.
- PSY1200 (utviklingspsykologi, 10 studiepoeng) og PSY1250 (personlighetspsykologi, 5 studiepoeng) legges sammen til ett 10 studiepoeng-emne i utviklings- og personlighetspsykologi. Da dette også er emner som tas av profesjonsstudenter, må det tilsvarende PSYC-emnet ha ytterligere 5 studiepoeng. Vi foreslår at disse legges inn som ekstra seminarer i tilknytning til en praksisdag for et mer anvendt klinisk perspektiv tidlig i profesjonsstudentenes utdanningsløp.
- PSY1050 (Teori og praksis, 5 studiepoeng) legges ned. Noen av elementene fra emnet dekkes allerede av Exphil/Exfac, metode (PSY1010) og andre innføringsemner i psykologi. Elementer fra PSY1050 kan videre integreres i andre innføringsemner i psykologi, og særlig i seminarundervisningen. Et annet alternativ er at PSY1050 i noe omarbeidet form kan bli tilbudt som valgbart emne eller som del av en spesialisert 40-gruppe i psykologi.
- Metodeundervisningen opprettholdes slik den er i dag.
- Studentene tar 40-grupper på 6. semester (20 studiepoeng), 5. semester (10 studiepoeng) og 4. semester (10 studiepoeng). 10 studiepoeng legges til «utenlandssemesteret». Det betyr at studenter som drar på utveksling må ta 10 studiepoeng som passer til 40-emnet de har valgt og som de søker om å få godkjent som en del av 40-gruppen. Dette har vi allerede lang erfaring med fra profesjonsprogrammet i psykologi.

Studieløpet vil da se ut slik:

Foreslått nytt studieløp for psykologi bachelor

6. semester	Bacheloroppgave	40-emne	40-emne
5. semester	Fritt emne/utveksling	Fritt emne/utveksling	40-emne/utveksling
4. semester	PSY2014 Kvantitativ metode	PSY2405 – Innføring i arbeidspsykologi	40-emne
3. semester	PSY2013 Kvalitativ metode	PSY2101 – Helsepsykologi	PSY2503 – Kultur- og samfunnspsykologi
2. semester	PSY1100 Sosialpsykologi	PSY1300 Kognitiv Psykologi	EXPHIL
1. semester	PSY1010 Innføring i metode	PSY1200 + PSY1250 Utviklings- og personlighetspsykologi	SVEXFAC
	10	10	10

For at studentene kan velge 40-grupper i psykologi, må det opprettes 40-grupper med spesialiserte retninger innen psykologien. Dette fører til at studentene mister noe valgfrihet i forhold til hvilke kombinasjoner av emner de kan ta. På den andre siden kan slike 40-grupper gi studentene en bedre ledetråd enn i dag til mulige spesialiseringer innenfor psykologien. En mulig tentativ fordeling av dagens psykologiemner på bachelornivå i fire 40-grupper er gjengitt nedenfor:

Eksempel på mulige 40-grupper i psykologi for bachelorstudenter i psykologi

40-gruppe og emner i gruppen	Studiepoeng
40-gruppe Helse- og utviklingspsykologi (40 sp av emnene nedenfor)	g
PSY2103 – Sexologi	10
PSY2104 – Sosial ulikhet i helse - et biopsykososialt perspektiv	10
PSY2205 – Biopsychosocial development	10
PSY2208 – Mental Health and Wellbeing	10
PSY2105 – Hands-on science in psychology: Evaluating publications and conducting a research project	10
B-LAB2000 – Bærekraftlaboratoriet: tverrfaglig praksisemne	20
PSY2303 – Psykologiens historie	10
SUM mulige studiepoeng	80
40-gruppe Kognisjon og biologisk psykologi (40 sp av emnene nedenfor)	
PSY2102 – Social cognition and emotion	10
PSY2301 – Bedømmings- og beslutningspsykologi I	10
PSYC2230 – Kognitiv nevrovitenskap	10
PSY2209 – Behaviour Genetics	10
PSY2205 – Biopsychosocial development	10
PSY2105 – Hands-on science in psychology: Evaluating publications and conducting a research project	10
B-LAB2000 – Bærekraftlaboratoriet: tverrfaglig praksisemne	20
PSY2303 – Psykologiens historie	10
SUM mulige studiepoeng	90
40-gruppe Kultur-, sosial- og miljøpsykologi (40 sp av emnene nedenfor)	
PSY2102 – Social cognition and emotion	10
PSY2500 – Språk, kommunikasjon og samfunn	10
PSY2503 – Kultur- og samfunnspsykologi	10
PSY2506 – Green Mediation: Conflict, Collaboration, and Change Towards a Sustainable Future	10
PSY2507 – Klima-, miljø- og økopsykologi	10
PSY2105 – Hands-on science in psychology: Evaluating publications and conducting a research project	10
B-LAB2000 – Bærekraftlaboratoriet: tverrfaglig praksisemne	20
PSY2303 – Psykologiens historie	10
SUM mulige studiepoeng	90
40-gruppe Personlighet og arbeids- og organisasjonspsykologi (40 sp av emnene nedenfor)	
PSY2407 – Introduction to Personnel Psychology	10

PSYC3220 – Personlighetspsykologi 2	10
PSY2208 – Mental Health and Wellbeing	10
PSY2105 – Hands-on science in psychology: Evaluating publications and conducting a research project	10
B-LAB2000 – Bærekraftlaboratoriet: tverrfaglig praksisemne	20
PSY2303 – Psykologiens historie	10
SUM mulige studiepoeng	70

I tillegg til muligheten til å velge 40-grupper innenfor spesialiserte psykologifelt, foreslår vi at studentene i utgangspunktet får velge mellom et avgrenset utvalg av 40-grupper som har en naturlig sammenheng med psykologi og som kan øke arbeidslivsrelevansen.

Et tentativt forslag til slike 40-grupper (inkludert de 4 nyetablerte 40-grupper innenfor psykologiske felt) er gjengitt nedenfor, sortert etter tematikk:

TEMA	SPESIFIKKE 40-GRUPPER
<i>Psykologi fordypning</i>	Helse- og utviklingspsykologi Kognisjon og biologisk psykologi Kultur-, sosial- og miljøpsykologi Personlighet og arbeids- og organisasjonspsykologi
<i>Informatikk, datavitenskap og teknologi</i>	Informatikk (IN40) Informatikk fordypning (IN40F) Datavitenskap for samfunnsvitere (40-DATAVIT) Statistikk (STK40) Kompetanseutvikling, arbeidsliv og teknologi (UVB-PED-40-KAT)
<i>Biologi og medisin</i>	Basalmedisinske fag (40BASALMED) Biovitenskap (IBV40)
<i>Klima og miljø</i>	Environmental Studies - Historical, Cultural and Societal Perspectives (40ENVIRONMENT) Samfunn, klima og miljø (40-SAMKLIMA)
<i>Kjønn</i>	Kjønnsstudier (40KFL) Kjønn feminisme og likestilling2 (40KFL2) Tverrfaglige kvinne- og kjønnsstudier (40KFL3)
<i>Språk og lingvistikk</i>	Lingvistikk (40LING1) Moderne retorikk og språklig kommunikasjon (40RETKOM) Teoretisk filosofi med vekt på språk, logikk og erkjennelse (40FIL5)
<i>Samfunnsvitenskap</i>	Kriminologi III (40KRIM-003) Samfunnsgeografi (40-SGO) Samfunnsøkonomi (40-ECON) Sosialantropologi (40-SOSANT) Sosiologi (40-SOS2) Statsvitenskap (40-STV) Økonomisk analyse (40-ØK-ANALYSE)
<i>Pedagogikk og skoleforskning</i>	Pedagogikk (40PED) Skole, utdanning og oppvekst (UVB-PED-40-SUO)

Fordeler med den foreslåtte omleggingen

- Tverrfaglighet økes ved innføring av 40-grupper som ikke er psykologi
- Arbeidslivsrelevans økes potensielt ved at studenter kan spisse studieprofilen gjennom valg av 40-gruppe
- Studenter har mulighet til å ta like mange studiepoeng i psykologi ved valg av en spesialisert 40-gruppe innenfor psykologi
- Omleggingen gjør det mulig å flytte Exphil tidlig i studieløpet, slik det også er etterspurt fra våre studenter. Studentene vil mesteparten av studietiden de første to årene være på PSI (minst 20 av 30 studiepoeng tas ved PSI).
- Innføring av 40-gruppen kan fremme programmets identitet som noe annerledes enn profesjonsprogrammet.
- Etablering av psykologi-40-grupper gir studentene en ledetråd om hvordan man kan spesialisere seg innenfor psykologien
- Vi legger opp til å fjerne 5 studiepoeng-emner i obligatoriske fag, noe som fører til noe mindre administrasjon pga. færre og større emner.
- Det blir få forandringer i forhold til hvilket semester (høst- versus vårsemester) emner skal tilbys.

Ulemper med den foreslåtte omleggingen

- Omleggingen medfører endringer i undervisningsporteføljen. Her kan det spesielt nevnes nedlegging av et emne og sammenslåing av to emner.
- Muligheten om å ta 40-emner utenfor psykologi kan føre til at bachelorstudenter i psykologi tar samlet sett færre studiepoeng på PSI, noe som kan ha økonomiske konsekvenser.
- Bacheloroppgavens rolle i studie vil bli redusert fordi den reduseres fra 20 til 10 studiepoeng.
- Det blir mer komplisert å ta et utenlandssemester, fordi 10 studiepoeng av utenlandssemesteret må passe inn i 40-gruppen eller faste psykologiemner.
- Bachelorstudentene får mindre frihet i forhold til hvilke ikke-obligatoriske psykologiemner de kan velge, siden 40-gruppen legger begrensninger på emnene som kan tas. Samtidig har studentene fortsatt mulighet til å velge 20 studiepoeng med helt frie emner.

ALTERNATIV 2: Forslag til nytt bachelorløp i psykologi med 2 studieløp

I Alternativ 2 foreslår vi følgende endringer i studieprogrammet:

Det innføres to forskjellige studieløp for bachelor i psykologi, samtidig som det ikke opprettes spesialiserte 40-grupper i psykologi. Det første studieløpet er bygd opp som i Alternativ 1 med 40-gruppe. Dette løpet kan tas av alle studenter som ønsker å ta en bachelor i psykologi med en 40-gruppe som ikke er psykologi. Det andre studieløpet vil være tilsvarende det første studieløpet, men istedenfor en 40-gruppe må studentene velge 40 SP fordypning i psykologi, hvor studenten kan velge mellom alle frie bacheloremner i psykologi.

Den eksterne komiteen har stilt spørsmål til omfanget av metodeundervisningen på bachelorprogrammet i lys av opptakskriteriene til masterprogrammet, eller, mer spesifikt, hvorvidt metodeundervisningen på bachelorprogrammet er av for stort omfang. Arbeidsgruppen ønsker ikke på dette tidspunktet å redusere metodeundervisningen fordi vi

identifiserer at solid metodeopplæring gir et fortrinn med hensyn til arbeidslivsrelevans, og også nyttig kunnskap for et eventuelt framtidig masterløp og masteroppgavearbeid.

2.3 Masterprogrammet: læringsmiljø og programtilhørighet

2.3.1 Komiteens anbefaling:

Masterprogrammet i psykologi består av tre retninger. Mens hver enkelt retning fremstår som meget spesialisert, fremstår programmet som helhet som mer fragmentert. Ujevnheter som oppstår i oppfølging og studietilbudet i de ulike retninger og temaløp motvirker læringsmiljø og programtilhørighet. Komiteen anbefaler derfor at PSI vurderer masterprogrammet som helhet. I tråd med dette, anbefaler komiteen opprettelse av et felles innføringsemne, for å sikre et helhetlig perspektiv og styrke programtilhørighet. Videre anbefaler komiteen PSI å sikre tilstrekkelig øving på metodiske ferdigheter og at progresjonen i læringsaktiviteter gjennom programmet gjøres mer eksplisitt for studentene.

Arbeidsgruppen har tatt utgangspunkt i følgende spørsmål:

- Hvordan kan vi legge bedre til rette for et helhetlig perspektiv og styrke tilhørighet til programmet?
- Er et felles masteremne veien å gå?

2.3.2 Kartlegging av dagens situasjon:

Masterprogrammet har tre studieretninger med veldig forskjellig disiplinærfokus innenfor psykologiområdet. I dag er det lite kontakt mellom de tre studieretningene. Det er felles metodeundervisning på ArbOrg og HUS og samarbeid på prosjektbeskrivelses-emnet. Det er noen felles emner på HUS og CN.

2.3.3 Forslag til tiltak og tidsplan:

Komiteens anbefaling om innføring av et felles masteremne ble vurdert. Arbeidsgruppens vurdering er at det kan være mer hensiktsmessig å se på andre arenaer for samspill mellom og på tvers av studieretninger fremfor å innføre ett felles emne, som kan gå på bekostning av de faglige kravene til studieretningene og til programmet. I perioden som kommer skal masterprogrammet fokusere på følgende aktiviteter:

Aktivitet	Tidsperspektiv
Legge til rette for en felles studiestartsuke for alle tre studieretninger i samarbeid med programutvalget	Høsten 2024
Organisere mentorordning for masterprogrammet	Høsten 2024
Organisere felles dag for presentasjon av gjennomført praksis for alle studieretninger	Tidligst våren 2025
Organisere felles informasjonsdag for presentasjon av forskningen på instituttet med mulighet for masteroppgavesamarbeid	Tidligst våren 2025
Organisere felles aktiviteter i arbeidet med masteroppgaven, som Shut-up-and-Write og andre skriveseminarer	Fra og med høsten 2025

2.4.3 Forslag til tiltak og tidsplan:

Vi vil fortsette flere av tiltakene som allerede er i gang på bachelorprogrammet, med karriereemner gjennom [Finn din fremtid - Det samfunnsvitenskapelige fakultet \(uio.no\)](https://www.uio.no/foerundervisning/utvalgte-emner/finn-din-fremtid), og deltakelse i [B-LAB2000 – Bærekraftlaboratoriet: tverrfaglig praksisemne – Universitetet i Oslo \(uio.no\)](https://www.uio.no/foerundervisning/utvalgte-emner/b-lab2000). I tillegg vil vi med den nye foreslåtte programstrukturen forsøke å legge bedre til rette for at flere studenter skal kunne velge B-LAB2000.

- Videre ønsker arbeidsgruppen å se på muligheten for flere praksis- og arbeidslivsrettede emner på bachelor. Dette kan handle om praktisk bruk av psykologisk kunnskap, og problemstillinger i bacheloroppgaven, eller å få inn representanter fra arbeidslivet i deler av undervisningen.
- Som nevnt over ønsker vi å se på etablering av alumni for master-programmet (mer om dette under) og det kan utredes om dette også kunne være en ide for bachelorprogrammet. For å kunne gjøre dette vil vi se på våre rutiner rundt rekruttering av alumni, oppretting av en LinkedIn-profil og administrative ressurser for mer systematisk oppfølging av alumni. Det vil også være viktig å spille på lag med vitenskapelige ansatte for å finne egnede arenaer i undervisningen.
- Vi ønsker også å se nærmere på SV-fakultetets sitt pilotprosjekt for digitale kompetansemapper, der studenten kan samle refleksjoner rundt egen kompetanse, og hvordan utformingen av slike kompetansemapper eventuelt skulle se ut for bachelorstudentene i psykologi.
- Til slutt ønsker vi å spisse kommunikasjonen om kompetansen som vår studenter får ved å gjennomføre en bachelorgrad i psykologi. Både gjennom markedsføring, læringsmål, informasjon om studiet, karriereintervjuer og i vitnemålsteksten.

Tidsplan: starte diskusjonen av forslagene til tiltak i Programrådet i løpet av høsten 2024/våren 2025.

Arbeidsgruppen har tatt utgangspunkt i følgende spørsmål når det gjelder arbeidslivsrelevans i masterprogrammet:

- Kan vi legge inn flere praksisemner i masterprogrammet– og knytte tettere kontakt med eksternt arbeidsliv?
- Hvordan styrke samhandlingen med eksternt arbeidsliv slik at det blir mulighet for flere eksterne masteroppgaver?

2.4.4 Kartlegging av dagens situasjon for masterprogrammet:

Alle tre studieretninger har praksisemner i sin studieplan. Praksisemnet på CN gjennomføres i et av lab-ene eller forskningsgruppene ved PSI, mens praksiskomponenten på ArbOrg og HUS er inkorporert i emner: på ArbOrg i et 20SP-emne AOP der studentene jobber i teams på oppdrag av et internt eller eksternt prosjekt, mens på HUS i fire 15 studiepoengs-emner fra hvert temaløp, der studentene i stor grad gjennomfører praksis hos en ekstern oppdragsgiver. Arbeidsgruppen innser at vi må kommunisere mer tydelig om hvilke ferdigheter studentene skal tilegne seg i løpet av sin praksisgjennomføring og hvordan disse er relevante for studentenes karrierevalg og muligheter i arbeidslivet.

Arbeidsgruppen har identifisert stort potensiale i etablering av et operativt alumninettverk, både for kalibrering av læringsmålene til programmet, men også som en mulighet for kobling av uteksaminerte studenter på programmet gjennom samarbeid i forskningsprosjekter, praksisordninger, eventuelt gjesteforelesninger, samt faglig påfyll.

2.4.5 Forslag til tiltak og tidsplan

Gjennom arbeidet har det kommet tydelig frem at tiden er moden for en målrettet gjennomgang av vår kommunikasjon med studentene når det gjelder arbeidslivsrelevans, både gjennom informasjon på program- og emnesider, samt i møte med studentene. Mange av elementene som er foreslått i den eksterne evalueringsrapporten er allerede på plass (for eksempel praksisemner og muligheten til å skrive masteroppgave i samarbeid med eksternt arbeidsliv), men når vi ser på for eksempel tilbakemeldingene fra studentene i Studiebarometeret ser vi at studentene mangler *informasjon om hvordan* de kan bruke sin kompetanse og *hvordan de kan formidle* egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere. Når det gjelder innovasjon skal det som en del av dette arbeidet jobbes med å operasjonalisere temaet ifht programmets fagområde. Dermed foreslår arbeidsgruppen gjennomgang av programsidene og emnesidene for å tydeliggjøre arbeidslivsrelevante ferdigheter og generell kompetanse på hvert nivå.

Videre har arbeidsgruppen diskutert muligheten for mer systematisk arbeid med praksisemnene gjennom for eksempel tettere samarbeid med studieadministrasjonen for å få mer stabilitet rundt praksis, samt synliggjøring av praksiskomponenten i emnebeskrivelsene og i kommunikasjon med studentene. I tillegg kan det vurderes å innføre refleksjonsnotater basert på praksiserfaring. Samarbeid med karrieretjenesten ved UiO blir veldig viktig i arbeidet videre gjennom tiltak som f.eks. kompetansekartlegging av studenter, etter modellen fra B-lab2000.

Når det gjelder disiplinære studiers arbeidslivsrelevans innebærer det ifølge rapporten fra Nasjonalt fagorgan for forskning og utdanning i psykologistudier (2021), blant annet oppøving av evne til analytisk og kritisk tenkning og informasjonshåndtering. Ut fra den klassiske forståelsen av disiplinstudier gir studiene studentene verktøy og byggeklosser som kan anvendes i mange ulike sammenhenger, mer enn en innretning mot bare ett arbeidsfelt. Psykologisk fagkompetanse er etterspurt i dagens samfunn, og strekker seg langt utover det kliniske. Her ligger et mulighetsrom for å få dette tydeligere fram, for eksempel ved å vise til bredden i BA- og MA-utdanningene. Dette kan også gjenspeiles tydeligere i det studieplanene inneholder om generell kompetanse (under læringsutbytte). Evne til selvstendig arbeid, skriftlig formidling, problemløsning, analytisk tenkning og kompetanse med hensyn til informasjonsinnhenting er en del av ferdighetene som med fordel kan løftes mer fram som særlig arbeidslivsrelevante og kan styrke kandidatenes identitet som fagpersoner.

Etablering av et **alumninettverk** er et annet tiltak som programmet ser på med entusiasme. Vi har allerede vært i kontakt med fakultetet for råd, samt at arbeidsgruppen har utarbeidet følgende forslag:

Vi mangler for øyeblikket en effektiv kommunikasjonskanal til alumnierne fra MA-programmet ved PSI. Dette påvirker studentenes evne til å bygge videre på nettverkene de skaffet seg under studiene ved PSI, og det gjør karriereveiene for nåværende studenter etter studiene mindre håndgripelige og konkrete. Opprettelsen av en alumnikanal ville muliggjøre at vi kan: a) evaluere vårt program, spesielt med tanke på arbeidslivsrelevans og tilpasning, b) berike vår undervisning med tilknytninger til arbeidslivet i praksisplasser og forelesninger, c) lette våre studenter jobbsøking gjennom nettverksbygging, og d) øke tilhørighetsfølelsen hos våre nåværende studenter som kan engasjere seg i alumninettverket.

Vi foreslår derfor:

- Å styrke vårt alumni-arbeid ved å opprette en LinkedIn-gruppe for alumnene fra MA-programmet ved PSI som knytter dem til oss og de nåværende studentene. LinkedIn er foretrukket plattform ettersom den er nærmest arbeidslivskonteksten og egner seg for profesjonelt nettverk.
- Ved introduksjon av dette må vi vurdere at offentlig kommunikasjon vanligvis håndteres av SVs kommunikasjonsteam (<https://www.sv.uio.no/personer/adm/fak/kommunikasjon/>). I tillegg må vi være oppmerksomme på å ikke øke arbeidsbelastningen for våre egne lærere.
- Derfor foreslår vi at dette primært drives av studentassistenter i samarbeid med Samfunnsvitenskapelig fakultets (SV) kommunikasjonsteam. Således foreslår vi at ansatte studenter får ansvar for å drive kommunikasjonen i samsvar med PSI-forskere fra masterprogrammet og UiOs retningslinjer for formidling. Dette ville invitere studentene til å ta på seg oppgaven som del-eiere av problemstillingen.
- En lignende alumni-modell brukes av Global-MINDS' alumni-program og fungerer rimelig godt.

Målene for masteralumniene bør være å:

1. Invitere alle avgangsstudenter til å opprette en LinkedIn-konto og koble seg til vår MA-alumni-side før de forlater programmet.
2. Legge ut på denne siden minst én gang per måned for å gi oppdateringer om nye utviklinger – nye kull, oppdateringer i kurs, avhandlingsarbeid osv.
3. Gjennomføre en undersøkelse av alumnene én gang i året om jobbsøkersuksess, evaluering av arbeidsrelevansen av programmet, forslag til endringer.
4. Levere en halvårsrapport om mål og nøkkelresultater + rapport om prestasjoner/resultater de siste 6 månedene.

Neste skritt for å etablere alumni-aktivitet:

1. Enighet om overordnede mål for alumni-nettverket
2. Utlysning av studentassistenter til 6-måneders engasjementer som alumni-operatører.
3. Tilordne kontaktpersoner (1 fra adm, 1 fra forskning) ved PSI for å støtte studentene
4. Sette dato for oppstartsmøte med studentassistent, forsker og adm-person.

2.5 Læringsmiljø og utdanningsledelse

2.5.1 Komiteens anbefaling:

Komiteen anbefaler PSI å utrede alternative former for utdanningsledelse i studieprogrammene ved instituttet. Et felles programråd ledet av utdanningsleder er relevant å beholde, all den tid noen problemstillinger vil være felles for alle programmer. I stedet for semesteransvarlige kan det foreslås å innføre programledere for hvert av studieprogrammene: bachelor (eventuelt kombinert med årsstudiet), master og profesjon. Programlederne kan gjerne ha en komite rundt seg, som eksempelvis kan bestå av andre vitenskapelig ansatte, studiekonsulent og studenter, i den grad man finner det hensiktsmessig.

Arbeidsgruppen har tatt utgangspunkt i følgende spørsmål:

- Hvordan sikre god nok informasjonsflyt mellom underviserne slik at vi oppnår best mulig helhet og sammenheng, innen de enkelte semestre- og program?
- Er det tilstrekkelig med semester- og retningsansvarlige?
- Bør vi fordele tydeligere programansvar mellom de ulike fagavdelingene?

2.5.2 Kartlegging av dagens situasjon

Semesteransvarlige/retningsansvarlige med jevnlige møter: For å sikre bedre informasjonsflyt mellom underviserne, og mellom underviserne og studieadministrasjonen, har vi på PSI innført ordningen med å ha semesteransvarlige for alle våre studieprogram (semesteransvarlige for bachelorprogrammet og profesjonsutdanningen, retningsansvarlige for masterprogrammet). Alle semesteransvarlige/retningsansvarlige skal ha ansvaret for å ha et oppstartsmøte med studentene på sitt semester for å orientere om sammenheng mellom emner og formål med emnene på dette semesteret. Hvert semester arrangeres det et felles møte for alle semesteransvarlige på instituttet. På dette møtet gjennomgår vi hvilke oppgaver de har, informerer om hvor de kan finne gode oversikter på våre nettsider, samt diskuterer aktuelle undervisningsrelevante temaer, og ber studentrepresentantene om å delta og komme med sine tilbakemeldinger til de semesteransvarlige fra studentperspektivet.

Møter for emneansvarlige hvert semester: Vi har videre innført at studieadministrasjonen, i samarbeid med utdanningsleder, også arrangerer et møte hvert semester for alle de emneansvarlige på instituttet.

Møter for ulike emnegrupper: Det har også vært tatt initiativ til å samle emneansvarlige for ulike emnegrupper (slik som de emnene som tar for seg voksen psykopatologi på ulike semestre f.eks.) i egne møter hvor de informerer hverandre gjensidig om innholdet i undervisningen og koordinerer seg bedre slik at emnene tydeligere kan bygge på hverandre og at sammenhengen mellom dem også tydeliggjøres.

Etter en omorganisering i 2017 innførte PSI et nivå 4 med ulike fagavdelinger med egne ledere og nestledere. Det ble også bestemt at instituttet skal ha **ett programråd** for alle studieprogrammene og at avdelingsledere eller nestledere skal sitte i programrådet ledet av Utdanningsleder, som også er programleder for alle studieprogrammene.

2.5.3 Forslag til tiltak og tidsplan

- Vi ønsker å fortsette å utvikle ordningene med faste møter for henholdsvis semesteransvarlige/retningsansvarlige og emneansvarlige hvert semester. Tilbakemeldingen tyder imidlertid på at det kan være fordelaktig at vi arrangerer egne møter for undervisere på de enkelte programmene da problemstillingene kan være noe ulike for bachelor- eller masterprogrammet sammenlignet med profesjonsprogrammet for eksempel. **Tidsplan:** fra og med høsten 2024.
- Vi vil også følge opp initiativet med møter for emneansvarlige innen ulike emnegrupper. **Tidsplan:** fra og med høsten 2024.
- Etter en grundig drøfting og gjennomgang av organiseringen har vi kommet fram til at det ikke er hensiktsmessig med egne programledere for de ulike programmene og at vi derfor ønsker å beholde organisasjonsstrukturen slik den er i dag (gitt vår organisering med nivå 4-ledere/nestleder som har plass i Programrådet), og at vi dermed heller søker å løse kommunikasjonsutfordringene med tiltakene vi har beskrevet ovenfor.

Oslo, 20.06.2024

Vibeke Moe
(Utdanningsleder)

Jostein Eikrem Koløen
(Admin. Studieleder)